

In Londen evenwel stond die minister er alléén voor: hij miste de steun van zijn vrouw en van het gezinsleven in het algemeen (dat had voor Dijkhoorn veel betekend), hij had zijn oude politieke en andere vrienden niet langer om zich heen, hij was het contact met de vaste kring van ervaren hoofdamtbenaren kwijt. Ook was veel van het beschermend omhulsel van protocol en ceremonieel weggevallen: hij stond in *Stratton House* in een en dezelfde lift met nieuwsgierige journalisten en drukpratende secretaresses. *Leiding* kon hij slechts geven, *respect* kon hij slechts inboezemen, indien hij een krachtige, zelfstandige persoonlijkheid was. Anderen misten die kracht en die zelfstandigheid in Dijkhoorn. Hijzelf niet – en het zijn juist naturen als de zijne die in de conflicten die onvermijdelijk met het ministerschap verbonden zijn (conflicten die in oorlogstijd met extra heftigheid beleefd worden), het vermogen missen om zakelijke argumenten rustig tegen elkaar af te wegen en dan een duidelijke beslissing te nemen, maar die steeds hun persoonlijk prestige bedreigd achten en dan onhoudbare stellingen gaan verdedigen met een hardnekkigheid die zij zelf als kracht ervaren, maar die een gemaskeerde vorm van zwakheid is.

★

Wat hebben wij, afgezien van zijn opvattingen, in hoofdstuk 1 van Dijkhoorn verhaald? Dat hij voor het Nederlands Legioen de ene ongeschikte commandant na de andere uitkoos en ook naliet om persoonlijk het Legioen te inspireren. Dat hij bij de verdere opleiding van de leerlingvliegers eindeloos talmde en tenslotte een beslissing nam (vertrek naar Indië) die onjuist was. Dat hij de marine praktisch volledig uit handen gaf: aan Furstner. Dat hij zich de geheime dienst, die in Nederland steeds onder Defensie geressorteed had, liet ontnemen: deze kwam (met zijn goedvinden) bij Gerbrandy (Justitie) terecht en werd onder leiding van van 't Sant geplaatst. Nu was die plaatsing onder Justitie wat het aspect 'veiligheid' betrof, nog wel te verdedigen, maar er was ook het aspect 'inlichtingen uit bezet gebied', waarvan te voorzien viel dat dat goeddeels militaire inlichtingen zouden zijn. Een zich van zijn verantwoordelijkheid bewuste minister van defensie zou er op gestaan hebben dat het verzamelen van deze inlichtingen onder hèm zou komen te ressorteren en dat hij het zou zijn die ze aan de Engelsen zou doorgeven. Dijkhoorn wist niet eens dat van Hamel, de eerste geheime agent, door Furstner aan van 't Sant was afgestaan, door wie van Hamel nog voor de Centrale Inlichtingendienst, de CID, opgericht was, aan *MI-6* doorgegeven was; hij wist evenmin dat van Hamel eind augustus in Neder-